

МОДЕРНІЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

**МАТЕРІАЛИ
IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(КРОПИВНИЦЬКИЙ, 22-23 БЕРЕЗНЯ 2023 РОКУ)**

Економічний університет, м. Варна Болгарія
Вармансько-Мазурський університет, Польща
Університет професійної освіти в р. Польща
Жилінський університет, р. Словакія
Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний
центр МВС України
Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи
Державного податкового університету
Державний університет інфраструктури та технологій
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Державна регуляторна служба України
Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України
Льотна академія Національного авіаційного університету

МОДЕРНІЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ ІV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(Кропивницький, 22-23 березня 2023 року)

УДК 340: 330(063)

М 74

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Льотної академії Національного авіаційного університету
(протокол № 4 від 17 травня 2023 р.)*

**Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової
М 74 інтеграції: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Кропивницький,
22-23 березня 2023 р. / за заг. ред. О. Р. Антонова, С. І. Москаленко.
Кропивницький : ЛА НАУ, 2023. — 368 с.**

ISBN 978-611-01-2892-6

Збірник містить матеріали тез учасників IV Міжнародної науково-практичної конференції «Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової інтеграції», що присвячуються вирішенню актуальних питань захисту прав людини через модернізацію вітчизняної правової системи крізь призму права Європейського Союзу з врахуванням соціально-гуманітарних і філософських аспектів.

Збірник призначено для науково-педагогічних працівників, аспірантів, докторантів, студентів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

УДК 340: 330(063)

ISBN 978-611-01-2892-6

© Льотна академія Національного авіаційного університету, 2023.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету:

СОРОКА М.Ю. – заступник начальника академії з навчальної, науково-методичної та виховної роботи Льотної академії НАУ, к.т.н., доцент

Заступник голови:

МОСКАЛЕНКО С. І. – завідувач кафедри права та соціально-гуманітарних дисциплін, д.ю.н., доцент

Члени організаційного комітету:

АНДРЕЄВА Аріяна – керівник кафедри юридичних наук економічного університету, м. Варна, Болгарія, доктор, доцент *(за згодою)*;

БАБІЙ М.В. – директор Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України *(за згодою)*;

ГРЕТЧЕНКО Л. Л. – адвокат, керівник проектів і програм вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України *(за згодою)*;

ГРИГОРЕНКО В. В. – Заступник директора департаменту- начальник відділу контролю за додержанням законодавства дозвільними органами Департаменту державного нагляду (контролю) *(за згодою)*;

ДОБКІНА К. Р. – декан юридичного факультету інституту управління, технологій та права Державного університету інфраструктури та технологій, д. юр. наук, професор *(за згодою)*;

ЖИВУЦЬКА-КОЗЛОВСЬКА Ельжбета – кафедра кримінального процесу та виконавчого кримінального права факультету права та адміністрації Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині, Польща *(за згодою)*;

КОЛОМОЄЦЬ О. Д. – провідний фахівець з організації наукової роботи відділу забезпечення діяльності Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України, кандидат юридичних наук, доцент *(за згодою)*;

КРАВЦОВ В. О. – доцент кафедри права та соціально-гуманітарних дисциплін Льотної академії Національного авіаційного університету, к.пед.н., доцент;

КУЧЕР О.В. – голова Державної регуляторної служби України *(за згодою)*;

ЛЕЛАКОВА Єва – завідувач кафедри англійської мови та літератури, PhD, доцент, Жилінський університет *(за згодою)*;

МАЛІНОВСЬКА Ірена – Доктор, Університет професійної освіти у Вроцлаві, Польща *(за згодою)*;

МЕЛЬНИК Я. О. – Начальник відділу нагляду (контролю) з питань здійснення державного нагляду (контролю) департаменту державного нагляду (контролю) Державної регуляторної служби України *(за згодою)*;

МОШНЯГА Л. В. – доцент кафедри кримінального права та кримінології факультету № 1 – підготовки працівників досудового розслідування Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук *(за згодою)*;

ПИСЬМЕННА М.С. – декан факультету авіаційного менеджменту ЛА НАУ, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту авіаційної діяльності;

ПИТОНЯКОВА Славка – декан факультету гуманітарних наук, PhD, доцент, Жилінський університет, Словачька Республіка *(за згодою)*;

СИДОРОВ М. В. – помічник начальника Льотної академії НАУ із загальних питань та інноваційного розвитку, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник;

ЯЦИК Т. П. – заступник директора з наукової роботи Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи Державного податкового університету, канд. юр. наук, доцент *(за згодою)*.

Роль керівника у процесах управління змінами стає критично важливою для успішної реалізації стратегічних цілей організації та забезпечення її стійкості у майбутньому. Керівник повинен бути готовим до змін, бути ефективним лідером, забезпечувати ефективну комунікацію, управляти ресурсами та мати знання про глобальні тенденції та інновації у публічному управлінні. Процеси змін потребують оперативного реагування керівників будь-яких сфер, адже саме від оперативності керівника у великій мірі залежить яким чином буде розвиватися та чи інша керована організація. Оперативне реагування на зміни в середовищі із подальшим впровадженням змін, як результат такого реагування, і є запорукою сталого та конструктивного розвитку як організації так і суспільства в цілому.

Список використаних джерел

1. Формування елементів системи управління змінами на підприємстві. *Вісник Сумського державного університету. Сер. : Економіка.* 2012. № 4. С. 155-163
2. Друкер Ф. Пітер Енциклопедія менеджмента. / ред. Т.А. Гуреш пер. с англ. О.Л. Пелявского 126 с.
3. Гайдей О.О. Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. Вип. 21.15. 2011. 294 с.

УДК 336.71

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА СИСТЕМУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І ПРАВА

Москаленко С.І.,
доктор юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри права та соціально-гуманітарних дисциплін
Льотної академії Національного авіаційного університету

Ревенко В.О., студент ФЛЕ
Льотна академія Національного
авіаційного університету
rewenko.vova2017@gmail.com

Постановка проблеми в загальному вигляді та практичними завданнями.

Глибокі перетворення в усіх сферах суспільного життя, викликані утвердженням європейського вектора розвитку, подальша демократизація суспільства, національне відродження України зумовили необхідність докорінного перегляду підходів до державного управління. Побудова незалежної демократичної держави в умовах світових глобалізаційних процесів потребує створення якісно нової системи публічного управління з урахуванням як реалій сучасного життя й перспектив соціально-економічного розвитку, так і досвіду управління розвинутих країн світу та вітчизняний історичний досвід.

Особливо актуальними для розвитку сучасного періоду державного управління є процеси глобалізації та інтеграції. Як слушно зауважив професор Д.Полозенко, світова фінансово-економічна криза 2008–2009 рр. охопила не лише країни, що формують ринкову економіку, а й індустріально розвинуті, завдала значних матеріальних і фінансових збитків.

Світові глобалізаційні процеси сьогодні зумовлюють поширення визнаних світовою цивілізацією цілей і цінностей суспільного життя. Їх формування потребує побудови публічної сфери, заснованої на демократичних засадах, запровадження адекватних засад публічного права, і, як наслідок, системи публічного управління. Як відомо, структуроформуючими факторами національної ідентичності є економічні, політичні і культурно-історичні чинники, які в суспільній свідомості громадян формують смисложиттєві та державотворчі завдання, – необхідність збереження суверенітету країни, потребу забезпечення прав і свобод людини та демократичного способу життя народу, зацікавленість влади й громадян у розбудові демократичної, правової, соціальної держави тощо.

Досліджуючи сутність глобалізації та її вплив на трансформацію функцій держави, потрібно зауважити, що більшість науковців є солідарними в тому, що глобалізації неможливо дати якесь єдине визначення, незважаючи на те, що саме уявлення про неї має давнє коріння. Американський політолог Е.Гідденс дає таке визначення: “глобалізація – це розширення світових соціальних зв’язків, які з’єднують віддалені регіони таким чином, що місцеві події розвиваються під впливом подій, які відбуваються за багато миль від них”.

У вужчому розумінні – це є перетворенням певного явища на планетарне, таке, що стосується всієї Землі. Основними наслідками глобалізації є міжнародний поділ праці, міграція в масштабах усієї планети капіталу, людських та виробничих ресурсів, стандартизація законодавства, економічних та технічних процесів, а також зближення культур різних країн. Це об’єктивний процес, який має системний характер, тобто охоплює всі сфери життя суспільства. У результаті глобалізації світ стає більш пов’язаним і залежним від усіх його суб’єктів. Відбувається збільшення як кількості спільних для груп держав проблем, так і кількості та типів інтегрованих суб’єктів.

Публічне управління – це пошук у найкращий спосіб використання ресурсів задля досягнення пріоритетних цілей державної політики.

Американський учений Д.М.Шавріц у Міжнародній енциклопедії державної політики та адміністрування запропонував таке тлумачення: “Публічне управління – це галузь практики та теорії, яка є ключовою для публічного адміністрування та зосереджена на внутрішній діяльності державних установ, зокрема на вирішенні таких управлінських питань, як контроль, керівництво, планування, організаційне забезпечення, забезпечення інформаційними технологіями, управління персоналом та оцінка ефективності”.

Досліджуючи динаміку глобалізації, спинимося на певних факторах, що сприяють прискоренню глобалізаційних процесів.

Глобальні процеси призводять до серйозних зрушень в організаційно-управлінських системах, трансформуючи не лише владні механізми, а й усю

сучасну систему координат існування держави. Переосмислюється роль, структура, функції та авторитет держави. Виникає суперечність: для комплексного розв'язання соціальних проблем потрібне зростання ролі держави, а в умовах глобалізації її роль зменшується. Під впливом глобалізації відбувається злиття національних систем публічного управління, що стають складовою глобального управління. Під глобальним управлінням розуміється процес забезпечення глобальними акторами нівелювання негативних і посилення позитивних для людської спільноти ефектів глобалізації шляхом використання засобів і механізмів, які діють на різних рівнях – локальному, національному, регіональному і глобальному.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Економічний та соціально-політичний розвиток України сьогодні відбувається під дедалі більш потужним впливом глобалізації. У загальному вигляді глобалізацію можна уявити як сукупність процесів становлення більш-менш єдиних загальносвітових ціннісних систем у всіх сферах людської життєдіяльності. Виконання цього завдання в Україні потребує формування публічної сфери, що базується на демократичних засадах, і як наслідок переформатування сучасної системи публічного управління в країні.

Глобалізаційні процеси спричиняють невідворотну структурну трансформацію систем публічного управління всіх без винятку країн світу. Факторами, що прискорюють глобалізацію, є економічні, технологічні, соціальні, політичні та міжнародні.

Підбиваючи підсумок, зауважимо, що Україна поступово інтегрується в міжнародні глобалізаційні процеси. Позитивний чи негативний вектор змін від глобалізації залежить від рівня розвитку національної політичної та економічної систем країни. Публічну політику та систему публічного управління України слід формувати відповідно до факторів глобалізації, аби знешкодити можливі негативні наслідки та максимізувати вигоди.

Для України основною вимогою сьогодення є спрямування глобалізму не лише на осмислення світових проблем і процесів, а, передусім, на наукове забезпечення управління сучасним розвитком країни. Тому вважаємо за необхідне подальші дослідження зосередити на пошуках такого механізму функціонування держави, який би дав змогу не тільки забезпечити високий рівень захищеності держави від загроз і викликів глобалізації XXI ст., а й безперешкодно користуватися перевагами глобалізації в національних інтересах. Ураховуючи всеохопний вплив глобалізації на правову, політичну, економічну системи держави, соціально-культурну сферу суспільства, одним з основних завдань публічного управління, пов'язаних із глобалізаційними процесами в майбутньому, є пошук норм, інститутів та механізмів, які могли б забезпечити більш ефективне управління на місцевому, національному, регіональному і глобальному рівнях для збереження переваг глобальних ринків та конкуренції й забезпечення національної безпеки, збереження інформаційних ресурсів для того щоб глобалізація служила інтересам людини, суспільства та держави в цілому.

Список використаних джерел

1. Босак О. З. Публічне управління як нова модель управління у державному секторі. URL : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10bozuds.pdf>
2. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV–XVIII ст. : у 3 т. (пер. з фр. Г. Філіпчук). Т. 3 : Ігри обміну. Київ : Основи, 1997. 585 с.
3. Войтович Р. Глобалізація як універсальна форма історичної динаміки перехідних суспільств. *Вісник НАДУ*. 2012. № 1. С. 21–32.
4. Глосарій Програми розвитку ООН URL : <http://www.unpan.org/Directories/UNPublicAdministrationGlossary>
5. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудові відносини : підручник. Київ : Знання, 2007. 535 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна / за заг. ред. А. П. Гальчинського, С. В. Львовичкіна, В. П. Семиноженка. Київ : НІСД, 2004. 261 с.
7. Закревська Л. М. Наслідки глобалізації для економіки України та країн світу. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2014. № 8 (159). С. 37–40.

УДК 338.2

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Науменко В.Д., здобувач
Національний університет цивільного захисту України
rups@ukr.net

Постановка проблеми. Першорядне значення в процесі розкриття сутності проблеми стратегічного планування соціально-економічного розвитку держави має визначення її термінологічного апарату. Значна кількість досліджень фундаментальних теоретичних проблем стратегічного планування призвела до певної міри розрізненості у формулюваннях основних дефініцій, визначенні етапів процесу стратегічного планування, класифікації стратегій. Крім того, значення більшості основних термінів, що використовуються в даній сфері, визначено на законодавчому рівні. Ця обставина суттєво обмежує можливості ефективного застосування сучасних інструментів стратегічного планування, що ґрунтуються на процесному підході. Цей факт визначає необхідність систематизації, узагальнення та уточнення використовуваного термінологічного апарату дослідження.

Мета Аналіз теоретичних підходів до визначення змісту стратегічного планування соціально-економічного розвитку держави.

Виклад основного матеріалу. Розглянемо етимологію визначення «стратегічного управління соціально-економічним розвитком держави» у зв'язку з тим, що стратегічне планування соціально-економічного розвитку держави є її основним етапом та невід'ємною частиною. Стратегічне управління було виділено у самостійний напрямок під впливом наступних факторів:

КУЛИК І.О., Вплив глобалізації та війни в Україні на системи публічного управління	81
КУЧЕР О.В. Здійснення державного контролю державною регуляторною службою України в умовах військового стану	84
ЛАРИНА Н.Б. Командний менеджмент на публічній службі: перспективи розвитку в умовах сучасних викликів.....	86
ЛОСИНЕЦЬ А.С., ВЕСЕЛОВ М.Ю., Проблеми протидії торгівлі людьми на тлі процесів загальної глобалізації та військового конфлікту в Україні.....	90
МАКСАК В.І. Актуальні питання розвитку територіальних громад.....	93
МАТВЄЄВА Л.В. Потенціал в системі публічного управління	95
МЕЛЬНИК Я.О. Особливості підготовки регуляторних актів органами місцевого самоврядування в умовах військового часу	98
МОЛОЧКО Т.В. Сучасні питання публічного управління: виклики глобалізації.....	100
МОРОЗ В.В., КОЖУХАРЬ О.М. Глобальні трансформації публічного управління: роль керівника у процесах управління змінами	103
МОСКАЛЕНКО С.І., РЕВЕНКО В.О. Вплив глобалізації на систему публічного управління і права	106
НАУМЕНКО В.Д. Теоретичні підходи до визначення змісту стратегічного планування соціально-економічного розвитку держави.....	109
ОСТАПЕНКО Т.М. Ідентифікація категорії «кадри» у сфері управління персоналом підприємств	112
ОСТРОПЛЕЦЬ В.Р., АНДРЕЄВА О.В., ТУР І.Ю. Вплив глобалізації на розвиток права.....	115